HANDLINGSPLAN *UPPDATERAD 2025-07-23*

Åtgärder och uppföljning

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post	sms	webB	Org.nummer
Nacka kommun, 131 81 Nacka	Stadshuset, Granitvägen 15	08-718 80 00	info@nacka.se	716 80	www.nacka.se	212000-0167

Inledning **3**

Arbetet med att följa upp och genomföra planen *4*

Åtgärder och uppföljning **5**

Grund för prioritering *5*

Mål 1 Avfall och matsvinn förebyggs *6*

Mål 2 God service, tillgänglig insamling och engagerade nackabor *7*

Mål 3 Hållbar och säker avfallshantering *9*

Mål 4 Minskad nedskräpning *11*

Sammanställning nyckeltal **12**

BILAGA 1: Beskrivning av åtgärderna **13**

Mål 1 Avfall och matsvinn förebyggs *13*

Mål 2. God service, tillgänglig insamling och engagerade nackabor *16*

Mål 3. Hållbar och säker avfallshantering *19*

Mål 4. Minska nedskräpningen *23*

Inledning

I denna handlingsplan redovisas de åtgärder som behöver vidtas för att uppnå målen i avfallsplanen. För varje mål anges vidare hur det ska följas upp. För flera av målen finns nyckeltal framtagna för uppföljningen.

Åtgärder och uppföljning presenteras i fyra tabeller, en tabell för varje målområde. För varje åtgärd anges vilken del av kommunen (nämnd eller bolag) som ansvarar för att genomföra åtgärden. För uppföljning av delmålen anges likaså vilken del som har ansvaret. För att säkerställa att delmål och åtgärder kommer att genomförs behöver detta planeras in i budget och verksamhetsplanering för respektive nämnd och enhet.

En närmare beskrivning av hur de olika åtgärderna kan genomföras presenteras i bilagan.

Förkortningar som används i tabellerna:

KS – Kommunstyrelsen
KSMU – Kommunstyrelsens miljöutskott
FRN – Fritidsnämnden
NTN – Natur- och trafiknämnden
MSN – Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
NVOA – Nacka vatten och avfall AB

Arbetet med att följa upp och genomföra planen

Natur- och trafiknämnden har ansvar för att samordna arbetet med att följa upp och vid behov revidera avfallsplanen. För detta kommer följande funktioner att etableras:

- Avfallsplanesamordnare (handläggare från NVOA alt kommunen)
- Avfallsplanegrupp (avfallsplanesamordnare, miljösamordnare och enhetschefer/nyckelpersoner från enheten för drift – offentlig miljö, välfärd skola, välfärd samhällsservice, plan/exploatering/strategisk stadsutveckling)
- Styrgrupp (chefer från NTN, MSN, KS och NVOA)

Nedan beskrivs de olika momenten för uppföljning och eventuell revidering av åtgärderna:

Aktivitet	**Ansvar**	**Tidpunkt**
Planera uppföljningen och hur uppgifter ska samlas in om uppfyllelse av delmål, nyckeltal, genomförande av åtgärder (enkät, intervjuer etc.)	Avfallsplanegruppen	Jan
Ta fram och rapportera uppgifter som efterfrågas.	Berörda nämnder och enheter	Feb
Sammanställa uppfyllelse av mål, nyckeltal och genomförda åtgärder samt vid behov ta fram förslag på reviderade eller nya åtgärder (reviderad handlingsplan).	Avfallsplanegruppen	Feb/mars
Godkänna uppföljningen och ev revidering av handlingsplanen.	Styrgruppen	Mars
Beslut om uppföljning och ev revidering av handlingsplanen.	NTN	April
Åtgärder förs in i enheters och nämnders budget- och verksamhetsplaner.	Berörda nämnder och enheter	

Åtgärder och uppföljning

Åtgärderna för varje målområde sorterat under respektive delmål redovisas i tabellerna nedan. Där finns även en prioritering av åtgärderna. Hur de olika delmålen ska följas upp framgår också av tabellerna. Vissa av delmålen följs upp av nyckeltal, som möjliggör jämförelse mellan olika kommuner. En sammanställning av nyckeltalen redovisas i den sista tabellen.

Grund för prioritering

Som en grund för att prioritera vad som är viktigt att göra och i vilken ordning så har åtgärderna värderats utifrån följande parametrar:

- Ökad kostnad
- Möjlig besparing
- Miljönytta
- Betydelse för att nå målen

Utifrån denna värdering har åtgärderna delats in i fem prioritetsgrupper, där grupp 1 utgörs av de åtgärder som bedöms vara mest kostnadseffektiva i förhållande till miljönyttan och betydelsen att nå målet och grupp 5 de åtgärder som bedöms vara minst kostnadseffektiva, och grupperna 2-4 ligger på en skala där emellan. Grupperingen kan användas som en prioritering, där grupperna 1, 2 och 3 är sådana som i första hand bör genomföras under planens giltighetstid och att de i grupperna 4 och 5 bör göras om tid och resurser finns. Grupperingen åskådliggörs i figuren nedan. Observera att ett högt värde på y-axeln avser att åtgärden kan genomföras till en låg kostnad, och kan ge en besparing.

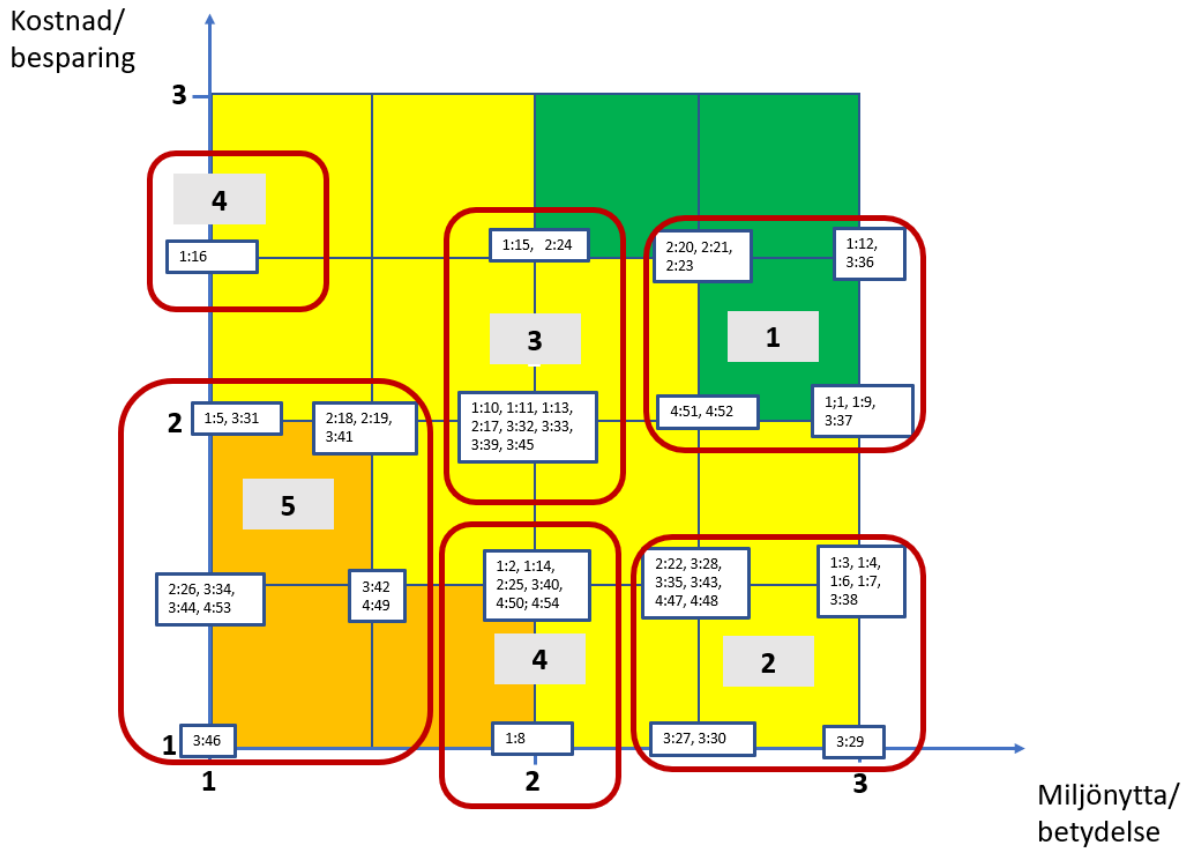

Mål I Avfall och matsvinn förebyggs

Delmål	Åtgärder och uppföljning av delmålen	Prio	Ansvar
1.1 Mat- och restavfallet från hushåll har minskat med 25 % per invånare	1. Informera och engagera hushållen om hur de kan minska avfallsmängderna och matsvinnet	1	NVOA
	2. Samverka med livsmedelsbutiker och restauranger för minskat matsvinn	4	NVOA
	Uppföljning delmålet: Årligen genom nyckeltalet i Avfall Web och Kolada: • Insamlat mat- och restavfall, kg/person.		NVOA
1.2 Grovavfallet från hushåll har minskat med 20 % per invånare	3. Öka insamling och utsortering av grovavfall till återanvändning	2	NVOA
	4. Utreda och ev. införa insamling av byggmaterial för återanvändning på kretsloppscentralerna	2	NVOA
	5. Tillhandahålla återbrukat material från kretsloppscentralerna till förskolor och skolor	5	NVOA
	6. Utveckla och främja möjligheter till att återanvända, låna, hyra, reparera i samverkan med bostadsföretag och aktörer i näringsliv och civilsamhälle	2	NVOA
	7. Öka insamlingen av textil till återanvändning	2	NVOA
	8. Etablera fritidsbank	4	FRN
	Uppföljning delmålet: Årligen genom uppgifter från Avfall Web: • Insamlat grovavfall kg/person[1]		NVOA
1.3 Avfallet från kommunalt finansierad verksamhet har minskat med 20 % per heltidsanställd	9. Arbeta med att förebygga avfall och minska matsvinnet i stadshuset och kommunalt finansierade verksamheter	1	KS
	10. Införa intern bytestjänst för möbler och annan utrustning	3	KS
	11. Ta fram vägledning för återanvändning i stadshuset och i kommunal produktion	3	KS
	12. Ta fram riktlinjer/krav för avfallsförebyggande för olika inköpskategorier	1	KS
	13. Möjliggöra styrning mot val som främjar avfallsförebyggande vid e-handel	3	KS
	Uppföljning delmålet: Årligen genom att respektive verksamhet tar fram uppgifter om avfallsmängder och matsvinn med start år 2021.[2] NVOA kan bistå med kunskap om hur uppgifterna kan tas fram.mätningen.		KS
Hela målområdet	14. Använda miljötillsyn och information som styrmedel för att förebygga avfall och minska matsvinnet	4	MSN
	15. Utforma avfallstaxan så att den styr mot avfallsminskning	3	NVOA
	16. Samarbeta med närliggande kommuner	4	NVOA

[1] Omfattar följande fraktioner i Avfall web: I15, I16, I36, I39, I43, I42, I12, I14, F6, F5)

[2] För matsvinn bör systemet ”Hantera Enhet” användas för rapportering av matsvinnet och kostansvarigfunktionen bör ges i ansvar att samordna uppföljningen. För mat- och restavfall har Nacka vatten och avfall uppgifter om insamlade mängder och för övrigt avfall kan uppgifter fås från kommunens upphandlade avfallsleverantör.

Mål 2 God service, tillgänglig insamling och engagerade nackabor

Delmål	Åtgärder och uppföljning av delmålen	Grupp	Ansvar
2.1 Nackaborna är nöjda med avfalls-hanteringen i Nacka och tycker det är viktigt och lätt att sortera ut de olika avfallsfraktionerna	17. Information om sortering och återkoppling av miljönytta samt uppföljning genom attitydundersökningar	3	NVOA
	18. Utveckla avfallstjänsterna så att de är kundanpassade, tillgängliga och utförs med hög kvalitet, bland annat genom digitala tjänster	5	NVOA
	19. Nacka vatten och avfall, entreprenörer, kommunen och fastighetsägare arbetar tillsammans för att avfallsutrymmen är trygga och tillgängliga både för användare och utförare	5	NVOA
	Uppföljning delmålet: Årligen genom följande nyckeltal i Avfall Web: • Nöjdhet hämtning kommunalt avfall vid bostad (%)[3] • Nöjdhet besök KLC (%)[4] Målet anses uppnått om minst 94 % av de svarande är nöjda eller mycket nöjda både vad gäller hämtning av kommunalt avfall och besök på KLC.		NVOA
2.2 Allt fler hushåll har tillgång till bostadsnära insamling av förpackningar och returpapper	20. Samarbeta aktivt med insamlingssystem för förpackningsavfall	1	NVOA
	21. Informera fastighetsägare till flerbostadshus om möjligheter att införa bostadsnära insamling av förpackningar	1	NVOA
	Uppföljning delmålet: Målet anses uppfyllt då allt fler hushåll har tillgång till insamling av förpackningsavfall nära bostaden. Uppgifter om antal hushåll som har bostadsnära insamling kommer hämtas från producentansvarsorganisationerna. Resultatet av den ökade servicen följs upp genom plockanalys av restavfallet vartannat år. Uppgift i Avfall Web: • Andel (%) förpackningar och returpapper i restavfallet från hushåll[5]		NVOA
2.3 Det finns plats för att lämna och hämta avfall i sorterade fraktioner i nya bostäder med gemensam avfallslösning	22. Genomföra avfallsutredningar i relevanta stadsbyggnadsprojekt	2	KS
	23. Ställ krav på utrymmen för avfallshantering och avfallsförebyggande vid markanvisning och tecknande av exploateringsavtal	1	KS
	24. Samlad planering mellan bostadsprojekten för att samordna infrastrukturen för avfall	3	KS
	Uppföljning delmålet: Målet anses uppfyllt då allt fler hushåll har tillgång till insamling av förpackningsavfall nära bostaden. Uppgifter om antal hushåll som har bostadsnära insamling kommer hämtas från producentansvarsorganisationerna. Resultatet av den ökade servicen följs upp genom plockanalys av restavfallet vartannat år. Uppgifter i Avfall Web:		NVOA

[3] År 2019 var 91% av de svarande i Nacka nöjda eller mycket nöjda med hämtningen av kommunalt avfall vid bostad

[4] År 2019 var 89 % av de svarande i Nacka nöjda eller mycket nöjda med sina besök på ÅVC.

[5] Nyckeltalet baseras på plockanalys av hushållens restavfall som genomförs vartannat år.

	• Andel förpackningar och returpapper i restavfallet från hushåll (%)[6] • Andel farligt avfall, inkl batterier och elavfall, i restavfallet från hushåll (%) • Mängd textil i restavfallet från hushåll (kg/hushåll, vecka)		
2.4 Stationär sopsug ska prövas i stadsbyggnadsprojekt	25. Tydliggöra ansvar för drift och investering av stationär sopsug	4	KS
	Uppföljning delmålet: Följa upp vilka projekt där sopsug har installerats		NVOA
Hela målområdet	26. Utred källsortering i offentliga papperskorgar	5	NTN

[6] Nyckeltalet baseras på plockanalys av hushållens restavfall som genomförs vartannat år.

Mål 3 Hållbar och säker avfallshantering

Delmål	Åtgärder och uppföljning av delmålen	Grupp	Ansvar
3.1 Minst 50 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger sorteras ut och behandlas biologiskt genom rötning så att växtnäring och biogas tas tillvara	27. Insatser för att öka anslutning till matavfallsinsamling genom fortsatt information och miljöstyrande avfallstaxa	2	NVOA
	28. Öka utsortering av matavfall hos befintliga matavfallskunder	2	NVOA
	Uppföljning delmålet: Årligen genom nyckeltal i Avfall Web och Kolada: • Insamlat matavfall som behandlas biologiskt så att både växtnäring och energi tas tillvara (endast rötning) andel (%)		NVOA
3.2 Minst 40 procent av grovavfallet materialåtervinns	29. Etablera en permanent kretsloppscentral	2	NVOA
	30. Förbättra servicen för grovavfall och bygg- och rivningsavfall och sortera ut fler materialslag till materialåtervinning	2	NVOA
	31. Utreda möjligheter till att lämna grovavfall på valfri kretsloppscentral inom Stockholms län	5	NVOA
	Uppföljning delmålet: Följs upp årligen genom följande förhållande av data i Avfall Web (I15+I16+I36+I39+I42+I43+I12+I14+F6 +F5) / antal invånare)(kg/person)		NVOA
3.3 Mängden farligt avfall i hushållens restavfall har minskat med 50 procent	32. Förbättra servicen för insamling av farligt avfall	3	NVOA
	33. Öka informationen till hushållen om vad som är farligt avfall och hur det ska hanteras	3	NVOA
	34. Tillsyn av insamling av elavfall i butiker	5	MSN
	Uppföljning delmålet: Följs upp genom plockanalys av restavfallet vartannat år. Uppgift i Avfall Web: • Andel farligt avfall, inkl batterier och elavfall, i restavfall (%)[7]		NVOA
3.4 Alla kommunalt finansierade verksamheter sorterar sitt avfall	35. Inför fullständig sortering av avfall i alla verksamheter i kommunal produktion	2	KS
	Uppföljning delmålet: Följs upp genom att ta in uppgifter om behållare för olika fraktioner och insamlade mängder från kommunens upphandlade avfallsentreprenör för kommunala verksamheter.		KS
3.5 Avfall från bygg- och rivnings-verksamhet hanteras resurseffektivt och samordnat för att minska	36. Arbeta strategiskt för lokal hantering och återvinning av massor och utse ansvariga	1	KS
	37. Vid byggentreprenader och markanvisningar ställa krav på att förebygga avfall och att hantera avfallet enl. Byggföretagens Resurs- och avfallsriktlinjer vid byggande och rivning	1	KS
	38. Kontrollera och följa upp att kraven på avfallshantering i byggentreprenaderna efterlevs inom projekten	2	KS

[7] Nyckeltalet baseras på plockanalys av hushållens restavfall som planeras genomföras vartannat år i Nacka.

miljöpåverkan och transporter	39. Samordna insamling av byggavfall från olika projekt, lokala platser för insamling av byggavfall	3	KS
	40. Tillsyn av avfallshanteringen vid bygg- och rivningsverksamhet	4	MSN
	Uppföljning delmålet: Målet ska anses vara uppfyllt när följande är uppnått: 1. Minst 80 % av projekten följer Byggföretagens Resurs- och avfallsriktlinjer och Nackas lokala utgångspunkter/riktlinjer för lokal hantering och återvinning av massor. 2. Utgångspunkter/riktlinjer för vad som bör gälla för lokal hantering och återvinning av massor har tagits fram Punkt 1 följs upp genom att projektledaren vid byggprojektets avslut rapporterar vilka mängder som uppkommit i projekten och hur de har hanterats. I rapporteringen ingår att bedöma om kraven för avfallshantering i Byggföretagens riktlinjer och Nackas lokala utgångspunkter/riktlinjer för lokal hantering och återvinning av massor har efterlevts. System och rutiner för rapportering behöver tas fram för detta.		KS
3.6 Alla kommunala avfallstransporter drivs med förnyelsebara bränslen	41. Köpa in och upphandla fordon för avfallstransporter som uppfyller senaste miljöklassning	5	NVOA, KS
	42. Ställa krav på förnyelsebara bränslen vid inköp och upphandling av avfallstransporter.	5	NVOA, KS
	Uppföljning delmålet: Inköpta drivmedel per fordon ska redovisas årligen i Sveriges Åkeriföretags beräkningsverktyg för klimatutsläpp, SÅ Klimat Calc.		NVOA, KS
3.7 Minst två av de högst prioriterade nedlagda deponierna har utretts och riskvärderats med avseende på läckage och påverkan på grund- och ytvatten	43. Prioritera tillsyn av nedlagda deponier och ställa krav på att ansvariga utreder och riskvärderar	2	MSN
	Uppföljning delmålet: Tillsynsynsinsatser inom området följs upp årligen.		MSN
Hela målområdet, övrigt	44. Genomföra regelbundna plockanalyser av kommunalt avfall	5	NVOA
	45. Tillsyn av hantering av avfall hos verksamhetsutövare och fastighetsägare	3	MSN
	46. Införa kommunal insamling av returpapper	5[8]	NVOA

[8] Lagkrav på kommunalt insamlingsansvar av returpapper från 1 januari 2022. Ska genomföras trots prio 5.

Mål 4 Minskad nedskräpning

Delmål	Åtgärder och uppföljning av delmålen	Grupp	Ansvar
4.1 Nedskräpningen i stadsmiljö har minskat med 30 procent	47. Informera och kommunicera med allmänheten om skräpets farlighet, miljöpåverkan och kostnader för nedskräpning och illegal tippning	2	NTN
	48. Engagera skolelever, föreningar, företag, kommunen och allmänheten i städaktiviteter och städevenemang	2	NTN
	49. Utreda möjligheter att ställa miljökrav i samband med markupplåtelse för event	5	NTN
4.2 Allt fler upplever att nedskräpningen minskar	50. Ta fram ett program för att minska nedskräpning av fimpar	4	NTN
	51. Öka kommunens städinsatser genom personal som plockar året runt där behovet är som störst	1	NTN
	52. Öka kommunens städinsatser längs kuster och sjöar	1	NTN
	53. Genomföra skräpmätningar, attitydundersökningar och följa upp kostnader för nedskräpning	5	NTN
	54. Ta fram en utredning för att identifiera källorna till marin nedskräpning[9] och föreslå åtgärder.	4	NTN
	Uppföljning delmål 4.1: Följs upp genom nyckeltal i Håll Sverige Rents skräpmätning: • Antal skräp/10m² i stadsmiljö. Skräpmätningar kommer genomföras i stadskärnan enligt Håll Sverige Rents metod vartannat år. Utgångsläge för basvärde avser uppmätta nivåer år 2019 vilket var 7 skräp per 10m². För att målet ska uppfyllas bör det inte finnas mer är 5 skräp per 10m² år 2026. *Uppföljning delmål 4.2:* Följs upp årligen genom följande fråga i Avfall Sveriges årliga attitydundersökning.: • I vilken utsträckning upplever du att nedskräpning är ett problem i din kommun? Målet ska anses vara uppnått om trenden är att Nackaborna upplever att nedskräpningen minskar årligen.		

[9] Tillverkade föremål eller delar av föremål som har kastats bort, lämnats kvar eller oavsiktligt förlorats och som direkt eller indirekt hamnar i havet, i kustvattnet eller på stränderna.

Sammanställning nyckeltal

Nedan redovisas ett antal nyckeltal för avfallshanteringen i Nacka jämfört med landet som helhet och med Nackas jämförelsekommuner. Nyckeltalen har sorterats under de delmål de tillhör och används i uppföljningen av planen, se handlingsplanen. N/A står för ”not applicable” i betydelsen att uppgift saknas för det aktuella året.

Delmål	Nyckeltal	Nacka 2022	Nacka 2023	Nacka 2024	Nackas mål 2026	Plats jfr-kommuner 2023	Plats jfr-kommuner 2024	Plats i landet[10] 2023	Plats i landet[10] 2024
1.1	Mängd insamlat mat- och restavfall (kg/person)[10]	179	168	169	163	2	3	31%	33%
1.2	Mängd grovavfall/person (kg/person)[11]	76	77	73	78	6	5	15%	N/A
2.1	Nöjdhet hämtn. kommunalt avfall vid bostad (%)[12]	87	85	84	94	5	3	67%	71%
2.1	Nöjdhet besök ÅVC (%)[12]	90	93	87	94	1	1	20%	53%
2.2, 2.3	Andel förpackningar och returpapper, totalt, i restavfall (%)[13]	N/A	28	N/A	25	1	N/A	61%	N/A
2.3	Andel textil i restavfall (%)[14]	N/A	2,5	N/A	2,15	2	N/A	18%	N/A
Mål 3	Kommunalt avfall faktisk materialåterv.inkl biol.behandl (%)[12]	29	30	33	45%	4	4	65%	65%
3.1	Andel matavfall som beh. biologiskt gnm rötning (%)[12]	35	40	49	50	2	1	63%	33%
3.3, 2.3	Andel farligt avfall, inkl batterier o elavfall, i restavfall (%)[15]	N/A	0,41	N/A	0,18	5	N/A	60%	N/A
4.1	Antal skräp/10m^2 i stadsmiljö[16]	N/A	N/A	3,8	5	N/A	N/A	N/A	N/A
4.2	Andel som upplever problem med nedskräpning (%) [17]	32	34	25	Trend problemet minskar	N/A	N/A	N/A	N/A
	Tot årskostn kommunalt avfall inkl slam (kr/person)[18]	951	997	1265	25% bästa	4	4	12%	19%

[10] Avfall web. rapport för uppföljning av 25/25-målet

[11] Avfall web. Förhållande mellan följande data ((I15+I16+I39+I42+I43+I12+I14+F6+F5) / antal invånare)(kg/person)

[12] Nyckeltal i Avfall web (från värderingsrapporten)

[13] Avfall web. Data P3 från plockanalys.

[14] Avfall web. Medelvärde av P15 och P30 från plockanalys.

[15] Avfall web. Summa av P1 och P2 från plockanalys.

[16] Sammanställning Håll Sverige Rent.

[17] Fråga i Avfall Sveriges attitydundersökning.

[18] Avfall web. Nyckeltalskategori ekonomi.

BILAGA 1: Beskrivning av åtgärderna

Nedan beskrivs hur åtgärderna kan genomföras och vilken enhet under respektive nämnd eller verksamhet som kommer genomföra åtgärderna. Vidare anges vilka enheter och verksamheter som också behöver delta i arbetet eller där det finns behov av samverkan.

Mål 1 Avfall och matsvinn förebyggs

Delmål 1.1 Mat- och restavfallet från hushåll har minskat med 25 procent per invånare[19]

1. Informera och engagera hushållen om hur de kan minska avfallsmängderna och matsvinnet

Information och tips till medborgarna om hur de kan minska sitt avfall, bland annat genom att informera om 10 tips om att minska avfallet utifrån ett informationsmaterial från Avfall Sverige Om tipsen följs kan avfallet från hushåll minska med uppemot en fjärdedel. Tipsen handlar om att minska matsvinnet, köpa second hand, använda flergångsmuggar, lådor och påsar, förlänga livslängden på datorer och mobiltelefoner etc. För att få tillstånd livsstilsförändringar hos medborgarna krävs en kombination av olika aktiviteter såsom att jobba med goda exempel, utmaningar, tävlingar. Åtgärden kommer genomföras i samverkan med olika aktörer såsom bostadsbolag, förskola och skola, utbildningsföretag, ideella organisationer och andra kommuner.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Miljösamordnare Nacka kommun

2. Samverka med livsmedelsbutiker och restauranger för minskat matsvinn

Åtgärden handlar om att hos livsmedelsbutiker och restauranger lyfta frågan om behovet och möjligheterna att minska matsvinnet. Intresserade företag kommer bjudas in till att delta i ett nätverk där olika åtgärder kommer diskuteras, ex planering och logistik för minskat matsvinn, tillagning av mat i butik av livsmedel där hållbarheten håller på att gå ut, donation av livsmedel som inte kan säljas till behövande.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Livsmedelsbutiker, restauranger, organisationer som arbetar med matdonation m.fl.

Delmål 1.2 Grovavfallet från hushåll har minskat med 20 procent per invånare

3. Öka insamling och utsortering av grovavfall till återanvändning

Åtgärden omfattar olika sätt att öka utsorteringen såsom ökad bemanning av återbruksdelen, utsortering av återbruk på rampen och ev även utsortering av återbruk från fastighetsnära insamling. För att få avsättning för materialet krävs ökat samarbete med olika återbruksaktörer.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Återbruksaktörer, Välfärd skola, sociala företag, arbetsmarknadsenheten

---

[19] Basår 2015. Se Avfall Sveriges 25/25-mål som innebär att den totala mängden mat- och restavfall ska minska med 25 procent per person till 2025, jämfört med 2015.

4. Utreda och ev införa insamling av byggmaterial för återanvändning på kretsloppscentralerna

Åtgärden omfattar utredning och ev införande av utsortering av byggmaterial för återanvändning på kretsloppscentralerna eller på annan plats då det är utrymmeskrävande. Exempel på byggmaterial som kan återanvändas är dörrar, fönster, handfat, och byggmaterial som inte har använts såsom stenplattor, betongplattor, tegelstenar etc.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Återbruksaktörer

5. Tillhandahålla återbrukat material från kretsloppscentralerna till förskolor och skolor

Effektivisera och öka omfattningen av att tillhandahålla återbruksmaterial till förskolor och skolor. Samarbete med kommunens skolgårdsprojekt. Utlämning av böcker till skolor och förskolor. Utreda alternativa utlämningsplatser.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Välfärd skola, Utbildningsenheten, Kultur och fritid, Arbete och familj

6. Utveckla och främja möjligheter till att återanvända, låna, hyra och reparera i samverkan med bostadsföretag och aktörer inom näringsliv och civilsamhälle

Åtgärden handlar om att underlätta för medborgarna att återanvända och på olika sätt förlänga livslängden hos produkter för att minska avfallsmängderna och uppnå en mer cirkulär ekonomi och hållbar konsumtion. Där ingår att se till att det finns platser för att lämna till återanvändning, vilket i dag bland annat finns på alla kretsloppscentraler i kommunen. Möjligheten bör utökas till att finnas i miljörum i flerfamiljshus. Vidare ingår att underlätta försäljning av second hand, låna, hyra och reparera. Nacka vatten och avfall har ett nätverk med återbruksaktörer som syftar just till detta. Regelbundna undersökningar av medborgarnas attityder och beteenden för mer hållbar konsumtion ingår. Verksamheter inom återbruk lämpar sig väl för arbetsträning, varför samverkan med kommunens arbetsmarknadsenhet och sociala företag också omfattas.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Arbetsmarknadsaktörer, bostadsföretag, företag och organisationer inom återbruk

7. Öka insamlingen av textil till återanvändning

I åtgärden ingår att få bättre kontroll på insamlade mängder (inklusive butiksinsamling) och hur de hanteras och bevaka så att inte oseriösa aktörer samlar in textilier. Utveckla servicen för insamling av textil i kommunen i samverkan med ideella återbruksaktörer och ev med producenter.

Ansvar: Nacka vatten och avfall

Samverkan: Återbruksaktörer (år 2021 sker samverkan med Human Bridge, Emmaus och Myrorna)

8. Etablera fritidsbank

En fritidsbank är som ett bibliotek fast med sport- och fritidsprylar. Alla kan låna fritidsutrustning gratis i 14 dagar. Över 90 kommuner i Sverige har etablerat en fritidsbank. För att etablera en fritidsbank behöver kommunen avsätta en lokal i centralt läge på minst 100 kvm. För drift av fritidsbanken behövs en anställd samt extrapersonal i form av arbetsträning. Åtgärden omfattar utredning av att etablera en fritidsbank och om det finns förutsättningar etablera en sådan. Etablering av en fritidsbank har andra värden såsom att den ska stimulera till en aktiv fritid som är gratis och till för alla.

Ansvar: Välfärd Samhällsservice, Kultur och fritid
Samverkan: Välfärd skola, Fastighetsförvaltningen, Nacka vatten och avfall

Delmål 1.3 Avfallet från kommunalt finansierad verksamhet har minskat med 20 procent per heltidsanställd[20]

9. Arbeta med att förebygga avfall och minska matsvinnet i stadshuset och kommunalt finansierade verksamheter

Åtgärden innebär att kundserviceenheten och verksamheterna ska inventera nuläget för vilket avfall som uppstår i stadshuset respektive i verksamheterna och varför. Nacka vatten och avfall kommer bistå med kunskap om hur denna inventering bör göras och vilka avfallsströmmar som är prioriterade att mäta. Därefter ta fram en handlingsplan, genomföra och följa upp. Arbetet kan genomföras med stöd av Nacka vatten och avfall. Ett lämpligt arbetssättet beskrivs i Avfall Sveriges handbok i att förebygga avfall i kommunen[21]. För verksamheter som serverar mat bör matavfall och matsvinn särskilt prioriteras. Åtgärder för minskat matsvinn bör samordnas genom kostansvarigfunktionen och inköpsenhetens kategoriteam för livsmedel.
Ansvar: Välfärd skola, Välfärd samhälle och Kundserviceenheten
Samverkan: Nacka vatten och avfall, kommunens miljösamordnare, Inköpsenheten

10. Införa intern bytestjänst för möbler och annan utrustning

Åtgärden avser införandet och driften av en intern webbaserad bytestjänst för möbler och annan utrustning i stadshuset och i den kommunala produktionen (förskola, skola, fritidsgårdar, äldreomsorg). Organisationen Off2Off har utvecklat ett enkelt gränssnitt där saker enkelt kan förmedlas inom en organisation. Flera kommuner har anslutit sig till denna tjänst. Bytestjänsten blir ett komplement till Recycling Partner som kommunen har upphandlat för inköp och begagnad kontorsutrustning.
Ansvar: Välfärd skola, Välfärd samhällsservice, Kundserviceenheten och Nacka vatten och avfall

11. Ta fram vägledning för återanvändning i kommunalt finansierade verksamheter och i stadshuset

Vägledningen ska beskriva nyttan med att återanvända och ange på vilka sätt verksamheterna kan öka återanvändningen, bland annat genom att använda den nya interna bytessajten och nyttja avtalet med Recycling Partner. Åtgärden omfattar information till verksamheterna om återanvändning och den nya vägledningen.
Ansvar: Kundserviceenheten
Samverkan: Välfärd skola, Välfärd samhällsservice och Nacka vatten och avfall

12. Ta fram riktlinjer/krav för avfallsförebyggande för olika inköpskategorier

Riktlinjer/krav för avfallsförebyggande tas fram för de olika inköpskategorierna och tas med i kategoristrategierna. En utgångspunkt är Upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier. Specifika kriterier för bl.a. cirkulära avfallsflöden i byggsektorn och för plastförpackningar och emballage är under framtagande. Ett prioriterat område är att minska användningen av onödiga engångsartiklar, speciellt

[20] Basår 2021. Uppgifter om avfallsmängder från kommunalt finansierade verksamheter tas fram under 2021
[21] Rapport 2017:17. Handbok i att förebygga avfall i kommunen. Metod och inspiration.

engångsartiklar i plast. Här finns goda exempel på hur andra kommuner arbetat med att kartlägga inköpen av plastprodukter och hitta de plastprodukter som är mest angelägna att byta ut.[22]
Ansvar: Inköpsenheten och kategoriansvariga
Samverkan: Nacka vatten och avfall, miljösamordnare Nacka kommun

13. Möjliggöra styrning mot val som främjar avfallsförebyggande vid e-handel

Göra det möjligt att i sortimentet för e-handelssystemet filtrera ut produkter och tjänster som bidrar till avfallsförebyggande.
Ansvar: Inköpsenheten
Samverkan: Nacka vatten och avfall, miljösamordnare Nacka kommun

Övergripande åtgärder för hela målområdet

14. Använda miljötillsyn och information som styrmedel för att förebygga avfall och minska matsvinnet

Vid tillsyn enligt miljöbalken ställa krav på att verksamhetsutövare ska skaffa sig kunskap om hur avfallsmängderna och avfallets farlighet kan minskas i verksamheten. Miljösamverkan i Skåne har tagitfram vägledning om hur detta kan ske.[23]
Ansvar: Miljöenheten

15. Utforma avfallstaxan så att den styr mot avfallsminskning

Utreda hur avfallstaxan kan utformas för att styra mot avfallsminskning. Därefter genomföra utifrån resultat av utredningen.
Ansvar: Nacka vatten och avfall

16. Samarbeta med närliggande kommuner (gäller även övriga målområden)

Samverkan med närliggande kommuner, exempelvis kan upphandlingar, aktiviteter och kommunikationsinsatser tas fram gemensamt för att bidra till kunskapsutbyte och positiva synergieffekter
Ansvar: Nacka vatten och avfall

Mål 2. God service, tillgänglig insamling och engagerade nackabor

Delmål 2.1 Nackaborna är nöjda med avfallshanteringen i Nacka och tycker det är viktigt och lätt att sortera ut de olika avfallsfraktionerna

17. Information om sortering och återkoppling av miljönytta samt uppföljning genom attitydundersökningar

Information kring sortering och miljönytta samt återkoppling behövs kontinuerligt och är viktigt för att öka sorteringen och återvinningen. Fortsatt genomförande av årliga enkätundersökningar över hur kunderna upplever att insamlingssystemen och bemötandet fungerar.

---

[22] Se samverkansprojektet ”Jakten på plasten” Inom projektet har guider och checklistor för kartläggningar av plastinköpen tagits fram som kan användas av andra kommuner

[23] http://extra.lansstyrelsen.se/miljosamverkanskane/Sv/projekt/pagaende-projekt/2018-2019/Sidor/Avfallsf%c3%b6rebyggande-genom-information-och-tillsyn.aspx

Ansvar: Nacka vatten och avfall
Samverkan: Medverkan i gemensamma kampanjer med andra kommuner i länet. Etablerade undersökningsenkäter.

18. Utveckla avfallstjänsterna så att de är kundanpassade, tillgängliga och utförs med hög kvalitet, bland annat genom digitala tjänster

Fortsätta utvecklingen kring kundvänliga tjänster inom avfallshantering och ökad digitalisering. Nya arbetssätt för kvalitetssäkring behöver implementeras.
Ansvar: Nacka vatten och avfall
Samverkan: Upphandlad avfallsentreprenör

19. Nacka vatten och avfall, entreprenörer, kommunen och fastighetsägare arbetar tillsammans för att avfallsutrymmen är trygga och tillgängliga både för användare och utförare

Nacka vatten och avfalls upphandlade insamlingsentreprenör bedriver ett systematiskt arbete för säker sophämtning. Det innebär att osäkra hämtplatser identifieras och prioriteras för att undvika olyckor och tillbud.
Ansvar: Nacka vatten och avfall
Samverkan: Kommunen, fastighetsägare och upphandlad insamlingsentreprenör.

Delmål 2.2 Allt fler hushåll har tillgång till bostadsnära insamling av förpackningar och returpapper

20. Samarbeta aktivt med insamlingssystem för förpackningsavfall

Åtgärden handlar om att aktivt samarbeta med den organisation som kommer få tillstånd att samla in förpackningar från 1 januari 2023. Regelverket kan dock komma att ändras. Regeringen utreder frågan under 2021. Det ingår att utreda alternativa insamlingssystem, ex att kommunerna får ansvar för insamlingen men att producenterna betalar.
Ansvar: Nacka vatten och avfall
Samverkan: Tillståndspliktigt insamlingssystem (TIS)

21. Informera fastighetsägare till flerbostadshus om möjlighet att införa bostadsnära insamling av förpackningar

Reglerna om producentansvar för förpackningar innebär att producenterna genom godkända insamlingssystem ska hämta förpackningsavfallet kostnadsfritt från 1 januari 2023. Åtgärden handlar om att informera fastighetsägarna till flerbostadshusen om detta. Åtgärden kommer genomföras då regeringen har fattat beslut om ev ändring av reglerna med anledning av pågående utredning, se ovan.
Ansvar: Nacka vatten och avfall
Samverkan: Tillståndspliktigt insamlingssystem (TIS)

Delmål 2.3 Det finns plats för att lämna och hämta avfall i sorterade fraktioner i nya bostäder med gemensam avfallslösning

22. Genomföra avfallsutredningar i relevanta stadsbyggnadsprojekt

Hur utformningen av avfallsinsamlingen i ett område görs ger olika förutsättningar för utformning av bebyggelsen, genom olika behov av vändplaner, angöringsplatser och ytbehov. Därför bör detta vara en

självklar del i underlaget när en ny detaljplan tas fram, tillsammans med övriga utredningar som görs i detaljplaneprocessen. Genom att ha med avfallsfrågorna i den tidiga planeringen kan bra lösningar tas fram, och dyra och/eller dåliga efterkonstruktioner undvikas.
Ansvar: Planenheten
Samverkan: Nacka vatten och avfall, exploatering

23. Ställ krav på utrymmen för avfallshantering och avfallsförebyggande vid markanvisning och tecknande av exploateringsavtal

De avfallslösningar som planeras i detaljplaneprocessen är inte lagreglerade och behöver därför fastslås för att inte ekonomiska intressen ska styra mot sämre lösningar. Genom att ha med förutsättningar för avfallshanteringen från början och avtala detta med exploatörer och byggherrar säkerställs att de planerade lösningarna också byggs.
Ansvar: Exploatering
Samverkan: Nacka vatten och avfall

24. Samlad planering mellan bostadsprojekten för att samordna infrastrukturen för avfall

För att gemensamma avfallslösningar ska komma på plats och vara fördelaktiga kan det krävas samordning mellan flera bostadsprojekt. Olika system kräver olika typer av fordon för avfallshämtning. Med en samordning mellan projekten kan antalet transporter och störningar för de boende minskas.
Ansvar: Exploatering
Samverkan: Enheten för strategisk stadsutveckling, Nacka vatten och avfall

Delmål 2.4 Stationär sopsug ska prövas i stadsbyggnadsprojekt

25. Tydliggöra ansvar för investering och drift för stationär sopsug

Stationär sopsug är relativt tekniskt avancerade system och innebär en investeringskostnad och framtida driftkostnader. Kommunen ska i stadsbyggnadsprojekt pröva om det är lämpligt att inrätta en stationär sopsug för nya utvecklingsområden. För att pröva lämpligheten för stationär sopsug behöver utredningar och dialog med berörda exploatörer ske tidigt. Beslut om stationär sopsug, kostnadsansvar, genomförande och kommande driftansvar behöver regleras i avtal eftersom det påverkar utformning av bebyggelsen, utrymmesbehov för avfallshantering och arbetsmiljön och kostnader för stadsbyggnadsprojektet, drift och skötsel samt framtida avfallshämtning.
Ansvar: Exploatering
Samverkan: Nacka vatten och avfall

Övergripande åtgärd

26. Utred källsortering i offentliga papperskorgar

Utreda möjligheterna att införa källsortering i offentlig miljö och därefter införa utifrån resultat av utredningen.
Ansvar: Nacka vatten och avfall genomför på uppdrag av enheten för offentlig utemiljö

Mål 3. Hållbar och säker avfallshantering

Delmål 3.1 Minst 50 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger sorteras ut och behandlas biologiskt så att växtnäring och biogas tas tillvara

27. Insatser för att öka anslutning till matavfallsinsamling genom fortsatt information och miljöstyrande avfallstaxa

Fortsatt arbete med information, taxestyrning och obligatorisk sortering av matavfall vid nybyggnation.
Ansvar: Nacka vatten och avfall
Samverkan: Insamlingsentreprenör. Samarbete med tillgängliga behandlingsanläggningar.

28. Öka utsortering av matavfall hos befintliga matavfallskunder

För att nå målet om 50 procent insamling av matavfall behöver de som redan har möjlighet att sortera ut matavfall göra det i större utsträckning. Plockanalyser visar att det är mycket matavfall kvar i restavfallet även om hos de som sorterar matavfall.
Ansvar: Nacka vatten och avfall
Samverkan: Insamlingsentreprenör. Samarbete med tillgängliga behandlingsanläggningar.

Delmål 3.2 Minst 40 procent av grovavfallet materialåtervinns

29. Etablera en permanent kretsloppscentral

Boo kretsloppscentral (KLC) har tillfälligt bygglov och ligger inom område som ska exploateras. Åtgärden avser utredningar kring möjligheten att antingen permanenta Boo eller etablera KLC på ny plats. Om Boo KLC kan bli permanent finns bl.a. behov av att uppföra permanenta byggnader, förbättra anslutningsvägar och anlägga särskild yta för mottagning av trädgårdsavfall. Vid utredning av en ny KLC ingår möjligheten att utöka den till att bli en kretsloppspark med utökade funktioner inom återbruk och cirkulär ekonomi (möjlighet till att handel med second hand, reparation, uthyrning, utbildning, samarbete med näringsliv och forskning etc).
Ansvar: Nacka vatten och avfall
Samverkan: Kommunen

30. Förbättra servicen för grovavfall och bygg- och rivningsavfall och sortera ut fler fraktioner till materialåtervinning

Se över bemanning och öppettider på kretsloppscentralerna, utöka mobila kretsloppscentralen, optimera mottagning av markmaterial (ris&grenar och dyl) och optimera utformningen för hantering av bygg & rivningsavfall vid minst en kretsloppscentral. Utveckla kommunens insamling av bygg- och rivningsavfall från hushåll som inte har producerats i en yrkesmässig verksamhet. Detta avfall omfattas av kommunens ansvar från 1 januari 2023. Se över möjligheten att sortera ut fler fraktioner till materialåtervinning, t.ex. trä och olika plastfraktioner och trädgårdsavfall för biokol. Utred och utveckla möjligheten till att källsortera det grovavfall som samlas in fastighetsnära. Utred fastighetsnära insamling av julgranar.
Ansvar: Nacka vatten och avfall
Samverkan: Entreprenörer

31. Utreda möjligheter till att lämna grovavfall på valfri kretsloppscentral inom Stockholms län

Hushållen ska kunna lämna grovavfall i valfri kommun inom Stockholms län. Samverkan krävs mellan de olika kommunerna och en överenskommelse och metod för hur kostnaderna ska fördelas mellan kommunerna.
Ansvar: Nacka vatten och avfall
Samverkan: Övriga kommuner i Stockholm

Delmål 3.3 Mängden farligt avfall i hushållens restavfall har minskat med 50 procent

32. Förbättra servicen för insamling av farligt avfall

Bland annat utreda möjligheter till obemannade/automatiska miljöstationer i miljörum och andra platser.
Ansvar: Nacka vatten och avfall

33. Öka informationen till hushållen om vad som är farligt avfall och hur det ska hanteras

Exempel är informationskampanjer om farligt avfall på kretsloppscentralerna i samarbete med entreprenören för farligt avfall, kampanjer med fokus på vissa typer av farligt avfall och information till skolor.
Ansvar: Nacka vatten och avfall

34. Tillsyn av insamling av elavfall i butiker

I förordningen om producentansvar för elutrustning finns det krav om att butiker som säljer elutrustning är skyldig att ta emot konsumentelavfall. Åtgärden handlar om att kontrollera att butikerna erbjuder denna insamling och att de hanterar elavfallet på rätt sätt.
Ansvar: Miljöenheten

Delmål 3.4 Alla kommunalt finansierade verksamheter sorterar sitt avfall

35. Inför fullständig sortering av avfall i alla verksamheter i kommunal produktion

Kartlägga vilka verksamheter som saknar sortering. Hitta ytor och utrymmen för avfallsinsamling. Ev kan ombyggnad krävas. Införskaffa källsorteringssystem i kök och på andra platser där avfallet uppkommer. I åtgärden ingår även uppföljning och samordning av åtgärden.
Ansvar: Fastighetsenheten, Välfärd samhällsservice, Välfärd skola
Samverkan: Avfallsentreprenören för kommunens verksamheter, Nacka vatten och avfall

Delmål 3.5 Avfall från bygg- och rivningsverksamhet hanteras resurseffektivt och samordnat för att minska transporter och miljöpåverkan

36. Arbeta strategiskt för lokal hantering och återvinning av massor och utse ansvariga

Ta fram riktlinjer för hur hanteringen av massor ska gå till, massbalansanalyser som beskriver överskott/underskott på massor i stadsbyggnadsprojekten och identifiera lämpliga platser för hantering av massorna. Särskilda resurser behöver avsättas för samordningen
Ansvar: Exploatering och enheten för strategisk stadsutveckling
Samverkan: Anläggningsenheten och Fastighetsenheten

37. Vid byggentreprenader och markanvisningar ställa krav på att förebygga avfall och att hantera avfallet enligt Byggföretagens Resurs- och avfallsriktlinjer vid byggande och rivning[24]

Riktlinjerna innebär bland annat att en material- och avfallshanteringsplan ska tas fram i alla bygg- och rivningsprojekt och att entreprenören ska redovisa statistik och uppföljning för avfallshanteringen. Produkter för återanvändning och avfall ska källsorteras och hanteras enligt krav i bilagor till riktlinjerna.
Ansvar: Exploateringsenheten, Anläggningsenheten och Fastighetsenheten
Samverkan: Enheten för strategisk stadsutveckling

38. Kontrollera och följa upp att kraven på avfallshantering i byggentreprenaderna efterlevs inom projekten

Utveckla rutiner och system för uppföljning av uppkomna mängder avfall och hur avfallet har hanterats vid alla byggentreprenader. Inköpsenheten kan bistå med system och projektledarna har ansvar för inrapportering.
Ansvar: Exploatering, Anläggningsenheten och Fastighetsenheten
Samverkan: Inköpsenheten, MIS-gruppen

39. Samordna insamling av byggavfall från olika projekt, lokala platser för insamling av byggavfall

Ställa krav på samordnad insamling av byggavfall i avtal med exploatörer och entreprenader för projekt inom samma område. Ett gott exempel är Tollare.
Ansvar: Exploateringsenheten, och Anläggningsenheten och Fastighetsenheten
Samverkan: Enheten för strategisk stadsutveckling, MIS-gruppen

40. Tillsyn av avfallshanteringen vid bygg- och rivningsverksamhet

Tillsyn enligt miljöbalken av bygg- och rivningsverksamhet är ofta klagomålsstyrd. Åtgärden handlar om att arbeta mer planerat och förebyggande med tillsyn, exempelvis genom att följa upp exploatörens egenkontroll.
Ansvar: Miljöenheten

Delmål 3.6 Alla kommunala avfallstransporter drivs med förnyelsebara bränslen.

41. Köpa in och upphandla fordon för avfallstransporter som uppfyller senaste miljöklassning

Vid inköp av nya fordon för avfallsinsamling eller vid upphandling av avfallstransporter ställs krav på senaste miljöklassning och fossilbränslefria fordon. Lista på fordon som ska användas i uppdraget ska redovisas i anbud med registreringsnummer, miljöklass och bränsletyp.
Ansvar: Nacka vatten och avfall för avfallstransporter av kommunalt avfall. Kommunstyrelsen för avfallstransporter för kommunens verksamheter
Samverkan: Inköpsenheten

[24] Resurs- och avfallsriktlinjer vid byggande och rivning. Byggföretagen

42. Ställa krav på förnyelsebara bränslen vid inköp och upphandling av avfallstransporter

Drivmedel ska uppfylla kraven på hållbarhet i lag (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen. Drivmedlen får inte vara framställda av palmolja, inte heller av rest- eller biprodukter från framställning av palmolja.
Ansvar: Nacka vatten och avfall för avfallstransporter av kommunalt avfall. Kommunstyrelsen för avfallstransporter för kommunens verksamheter
Samverkan: Inköpsenheten

Delmål 3.7 Minst två av de högst prioriterade nedlagda deponierna har utretts och riskvärderats med avseende på läckage och påverkan på grund- och ytvatten.

43. Prioritera tillsyn av nedlagda deponier och ställa krav på att ansvariga utreder och riskvärderar

Tillsynsområdet ”Nedlagde deponier” ska övervägas att tas upp i tillsynsplanerna för åren 2021-2024. Tillsynsinsatsen innebär att i förekommande fall ställa krav på att ansvariga utreder och riskvärderar, dvs att ansvariga har utrett och riskvärderat prioriterade nedlagda deponier. Tillsynen utgår från den prioritering som gjorts i bilaga 4 om nedlagda deponier
Ansvar: Miljöenheten

Övergripande åtgärder, övrigt

44. Genomföra regelbundna plockanalyser av kommunalt avfallet

Vartannat år genomföra plockanalyser av kommunalt avfall. Genom regelbundna plockanalyser kan utvecklingen över tid följas och ligga som grund för beslut om informationsinsatser och återkoppling, samt utformning av insamlingssystemen.
Ansvar: Nacka vatten och avfall

45. Tillsyn av hantering av avfall hos verksamhetsutövare och fastighetsägare

Enligt avfallsförordningen finns krav på sortering och hantering av bland annat förpackningsavfall, returpapper, elavfall och farligt avfall. Åtgärden handlar om ökad tillsyn av att fastighetsägare (ex centrumägare) och verksamhetsutövare sorterar och hanterar avfallet på rätt sätt.
Ansvar: Miljöenheten

46. Införa kommunal insamling av returpapper

Från den 1 januari 2022 övergår ansvaret för insamling av returpapper från producenterna till kommunerna. System för insamling av returpapper kommer utredas och entreprenör för insamlingen upphandlas. Upphandlingen planeras ske i samverkan med Värmdö och Tyresö. Utgångspunkten är att insamlingen av returpapper, i väntan på fastighetsnära insamling av förpackningar inom ramen för producentansvaret, kommer ske vid återvinningsstationerna.
Ansvar: Nacka vatten och avfall
Samverkan: Värmdö och Tyresö kommun, FTI.

Mål 4. Minska nedskräpningen

Delmål 4.1 Nedskräpningen i stadsmiljö har minskat med 30 procent

Delmål 4.2 Allt fler upplever att nedskräpningen minskar

47. Informera och kommunicera med allmänheten om skräpets farlighet, miljöpåverkan och kostnader för nedskräpning och illegal tippning

Ta fram en kommunikationsplan för nedskräpning med åtgärder som pressmeddelande, annonser i lokalpress, sociala media, information på hemsida och skyltar i syfte att förändra människors beteende. Målet med kommunikationsinsatserna är att minska nedskräpning i vattendrag, sjöar, hav och på land.
Ansvar: Nacka vatten och avfall på uppdrag av Enheten för offentlig utemiljö
Samverkan: Kommunikationsenheten m.fl.

48. Engagera skolelever, föreningar, företag, kommunen och allmänheten i städaktiviteter och städevenemang

Idag ordnas kampanjer och städaktiviteter med barn och unga årligen som Naturstädningen och Skräpplockardagarna. Åtgärden innebär att utöka till att även omfatta politiker, tjänstemän i kommunen, föreningsliv och näringsliv. Exempel inom denna åtgärd är att anordna en stor städdag i kommunen under hösten, deltaga i kusträddardagarna under våren och anordna plogging event.
Ansvar: Nacka vatten och avfall och Enheten för offentlig utemiljö
Samverkan: Städa Sverige, Håll Sverige Rent, Välfärd skola, Kultur och fritid m.fl. enheter i kommunen.

49. Utreda möjligheter att ställa miljökrav i samband med markupplåtelse för event

Ställa krav på arrangörer att källsortera, använda miljövänligt material och lämna ett rent och snyggt område i samband med markupplåtelse för evenemang på allmän platsmark. Utreda möjlighet att ställa samma krav vid kommunens egna event. Utreda möjligheten att ha ”frivilliga miljökrav” och en differentierad taxa för markupplåtelse där de som väljer att arbeta följa miljökraven får en lägre taxa.
Ansvar: Nacka vatten och avfall på uppdrag av Enheten för offentlig utemiljö
Samverkan: Trafikenheten, Nacka vatten och avfall, Stadsledningskontoret

50. Ta fram ett program för att minska nedskräpning av fimpar

Identifiera fimptäta områden, utreda placering av askkoppar, skyltning och planera för kommunikation. Tidigare skräpmätningar visar att fimpar är det vanligaste skräpet i Nacka. Efter att rökning vid entréer och vid busshållplatser blev förbjudet 2019 plockades askkoppar bort på dessa platser.
Ansvar: Enheten för offentlig utemiljö
Samverkan: Nacka vatten och avfall

51. Öka kommunens städinsatser genom personal som plockar året runt där behovet är som störst

Mycket kommunala ytor har idag ingen skötsel alls och den här insatsen skulle därför ge en märkbar skillnad för Nackaborna. En heltidsresurs åker runt och plockar skräp i säck vid de områden där behovet är som störst, tex runt skolor och trafikerade vägar, längs stränder m.m. (dvs. de områden som inte sköts av entreprenörer idag och därmed inte har någon städning). Ett alternativ skulle vara att ha en halvtidsresurs.

Ansvar: Enheten för offentlig utemiljö

52. Öka kommunens städinsatser längs kuster och sjöar

Ta hjälp av Städa Sverige för att plocka skräp i säckar runt våra sjöar och längs kusterna
Samt på de platser där medborgare klippbadar och ungdomar har egna badplatser. Skräpplockningen utförs av ungdomar i lokala föreningar/lag.
Ansvar: Enheten för offentlig utemiljö
Samverkan: Städa Sverige

53. Genomföra skräpmätningar, attitydundersökningar och följa upp kostnader för nedskräpning

Skräpmätningar ska genomföras vartannat år 2021, 2023 och 2025. Följa upp hur nackabor uppfattar nedskräpningen via SCB:s årliga medborgarundersökning som utökas med Håll Sverige Rents frågor om nedskräpning. Följa upp kostnader för nedskräpning och följa utvecklingen över tid. Här avses direkta kostnader som personalkostnader vid skräpplockning. Följa upp mängd avfall som städas upp på stränder och i stadens vattenområden. Målet ska vara att trenden minskar årligen.
Ansvar: Nacka vatten och avfall på uppdrag av Enheten för offentlig utemiljö

54. Ta fram en utredning för att identifiera källorna till marin nedskräpning och föreslå åtgärder

Innan utredning tas fram ska omvärldsbevakning och benchmark med andra kommuner göras. För att identifiera källorna till marin nedskräpning har kommunen bland annat fri tillgång till verktyget Blastic som Håll Sverige Rent har varit med och tagit fram inom ett EU-projekt.

Exempel på åtgärd skulle kunna vara att säkerställa att platser för snöupplag och anpassas så att spridning av marint skräp undviks. Eller att kravställa att byggarbetsplatser ska vara fria från skräp (vid upphandling ställa miljökrav på entreprenören att det i dennes miljöplan ska det framgå hur nedskräpning undviks under genomförandet av entreprenaden).
Ansvar: Nacka vatten och avfall på uppdrag av Enheten för offentlig utemiljö